

Nieuwsbrief PFR Updates - Nummer 13, 2018

Nummer 13, 2018

Redactie: W.M. Schrama, L. Hu, M. Jonker, M. van der Leeden en J. Tigchelaar.

INHOUDSOPGAVE

Hof

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2018:577](#) 28-03-2018

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2018:2834](#) 22-03-2018

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2018:2790](#) 22-03-2018

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2018:1934](#) 27-02-2018

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2018:826](#) 25-01-2018

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2017:9275](#) 26-10-2017

RECHTSPRAAK

Hoger beroep uithuisplaatsing. Inhoudelijk: bekrachtiging mondelinge uitspraak rechtbank. Uitgebreide overwegingen ten overvloede over de mondelinge uitspraak. Deze voldoet niet aan de vereisten die artikel 30p Rv stelt.

Het hof bekrachtigt de verlenging uithuisplaatsing.

Over de mondelinge uitspraak overweegt het hof ten overvloede in het licht van artikel 30p Rv het volgende.

Om te beginnen voldoet de bestreden beschikking, in de specifieke omstandigheden van dit geval, niet aan het voorschrift van artikel 30p lid 1 Rv dat alle partijen op de mondelinge behandeling zijn verschenen. Toegespitst op de onderhavige zaak betekent dit vereiste, volgens het hof, dat alle direct-belanghebbenden ter zitting aanwezig zouden moeten zijn. Tot de kring van direct-belanghebbenden behoort in dit geval ook de moeder. De bestreden beschikking vermeldt dat de moeder, zonder bekende woon- of verblijfplaats in Nederland, was opgeroepen, maar niet in persoon aanwezig was tijdens de mondelinge behandeling bij de rechtbank op 29 september 2017. Verder staat vast dat de moeder tijdens de mondelinge behandeling niet werd vertegenwoordigd door een advocaat.

Voorts voldoet de bestreden beschikking niet aan het voorschrift van artikel 30p lid 3 Rv dat van de mondelinge uitspraak door de rechter een proces-verbaal wordt opgemaakt. Er is weliswaar een proces-verbaal van het verhandelde ter zitting opgemaakt, maar dit proces-verbaal bevat niet de mondelinge uitspraak van de kinderrechter en de gronden daarvan. Het proces-verbaal van het verhandelde ter zitting vermeldt op pagina 3: 'De kinderrechter sluit de behandeling en deelt terstond de beslissing mede, welke beslissing afzonderlijk is geminuteerd.' In deze zaak ontbreekt het in artikel 30p lid 3 Rv bedoelde proces-verbaal waarin de mondelinge uitspraak is vervat, althans geen van de bij de mondelinge behandeling op 29 september 2017 verschenen belanghebbenden heeft dit proces-verbaal ontvangen. In dit verband merkt het hof voorts nog op dat het proces-verbaal geen uitsluitend biedt over de vraag of de mondelinge uitspraak in het openbaar is gedaan nadat de zaak is uitgeroepen voor uitspraak, zoals artikel 28 lid 1 Rv voorschrijft.

De bestreden beschikking is opgesteld in de vorm van een beschikking waarin de voorschriften van artikel 230 en 287 Rv zijn nageleefd; zo vermeldt de bestreden beschikking onder andere het verloop van het geding en de standpunten van partijen. Hiermee heeft de kinderrechter echter uit het oog verloren dat artikel 30p Rv, blijkens de uitdrukkelijke bedoeling van de wetgever, niet toestaat dat een uitgeschreven beschikking volgt op een mondelinge uitspraak (vgl. *Kamerstukken II* 2014/15, 34138, 3, p. 11).

Ten slotte stelt het hof vast dat de kinderrechter evenmin heeft voldaan aan het voorschrift van artikel 30p lid 5 Rv, inhoudende dat de rechter binnen twee weken na de mondelinge uitspraak, een afschrift van het proces-verbaal als bedoeld in artikel 30p lid 3 Rv ter beschikking stelt van partijen. Uit het procesdossier blijkt dat de griffier van de rechtbank de bestreden beschikking op 2 november 2017 aan partijen ter beschikking heeft gesteld.

Uit het vorenstaande volgt dat de bestreden beschikking in verschillende opzichten niet voldoet aan de voorschriften van artikel 30p Rv. Het hof laat in het midden welke consequentie hieraan verbonden dient te worden, omdat een op artikel 30p Rv betrekking hebbende grief in appel ontbreekt en de kwestie niet van zodanig dwingende aard is ('superdwingend') dat het van openbare orde moet worden beschouwd en het hof de bestreden beschikking ambtshalve aan artikel 30p Rv zou moeten toetsen. Het hof is zich ervan bewust dat artikel 30p Rv voor de praktijk van het familierecht vragen oproept. Vooral het vereiste van artikel 30p lid 1 Rv dat alle partijen ter zitting aanwezig moeten zijn, is een belangrijk knelpunt. Onduidelijk is of de wetgever dit vereiste welbewust in het leven heeft willen roepen voor zaken betreffende het familierecht.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 28-03-2018

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2018:577

Zaaknummer: 200.230.377/01

RECHTSPRAAK

Verzoek tot uitsluiting van de verdeling van de woning voor een periode van drie jaar (artikel 3:178 lid 3 BW). Hof wijst het verzoek na belangenafweging af.

De vrouw verzoekt in incidenteel hoger beroep om de vordering tot verdeling van de woning en de daaraan gekoppelde hypothecaire geldlening en maatwerkverzekering gedurende een periode van drie jaar uit te sluiten. Zij voert daartoe aan dat zij op korte termijn niet over andere woonruimte kan beschikken, dat zij de volledige lasten van de woning betaalt en dat de kinderen van partijen bij haar in de woning wonen. De vrouw zegt toe te zullen meewerken aan de verkoop van de woning indien er zich een voor haar en de kinderen geschikte woning aandient.

De man stelt er belang bij te hebben dat partijen financieel los van elkaar komen en dat hij wordt ontslagen uit de hoofdelijke aansprakelijkheid ten aanzien van de hypothecaire geldlening. Hij meent bovendien dat de vrouw al ruim voldoende gelegenheid heeft gehad om andere woonruimte te zoeken.

Op grond van artikel 3:178 BW kan ieder der deelgenoten, alsmede hij die een beperkt recht op een aandeel heeft, te allen tijde verdeling van een gemeenschappelijk goed vorderen, tenzij uit de aard van de gemeenschap of uit het in de volgende leden bepaalde anders voortvloeit. Blijkens het derde lid van dit artikel kan de rechter voor wie een vordering tot verdeling aanhangig is, op verlangen van een deelgenoot één of meermalen, telkens voor ten hoogste drie jaren, een vordering tot verdeling uitsluiten, indien de door een onmiddellijke verdeling getroffen belangen van één of meer deelgenoten aanmerkelijk groter zijn dan de belangen die door de verdeling worden gediend.

Het hof is van oordeel dat de door de vrouw aangevoerde belangen onvoldoende zijn om de vordering tot verdeling op het punt van de woning en de daaraan gekoppelde hypothecaire geldlening en maatwerkverzekering voor een periode van drie jaar uit te sluiten, gelet op het belang van de man bij verdeling. Daarbij betreft het hof dat partijen al geruime tijd uit elkaar zijn en dat de bij de vrouw inwonende kinderen van partijen reeds meerderjarig (te weten: 22 en 19 jaar oud) zijn en beiden staan ingeschreven voor een eigen woning. Derhalve zal het hof

dit verzoek van de vrouw afwijzen.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 22-03-2018

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2018:2790

Zaaknummer: 200.210.134/01

RECHTSPRAAK

Huwelijkse voorwaarden inhoudende koude uitsluiting. Vrouw beroept zich op totstandkoming van deze voorwaarden onder invloed van een wilsgebrek. Hof wijst beroep daarop af. Hof wijst ook vergoeding voor onbetaald verrichte werkzaamheden door de vrouw af.

Uit de stukken en het verhandelde ter zitting is gebleken dat voorafgaand aan het sluiten van de huwelijkse voorwaarden een ontwerpakte van de huwelijkse voorwaarden is opgesteld, waarin een zogenoemd Amsterdams verrekenbeding stond. Nadat de inhoud van dit concept door de notaris met partijen was besproken, heeft de man een telefoongesprek met de notaris gevoerd, naar aanleiding waarvan het verrekenbeding in de definitieve versie is geschrapt. De notaris heeft na het telefoongesprek een 'waarschuwingsbrief' aan partijen gezonden over de gevolgen die het schrappen van het verrekenbeding met zich bracht. De vrouw stelt dat zij die brief niet onder ogen heeft gehad en dat de man het schrappen van het verrekenbeding ook niet met haar heeft besproken. De man stelt dat hij de brief wel heeft gehad, maar dat hij zich niet kan herinneren of de vrouw die brief ook heeft gezien en of hij met de vrouw over het schrappen van de bepaling over het verrekenbeding heeft gesproken.

Het ligt ingevolge de hoofdregel van artikel 150 Rv op de weg van de vrouw om aannemelijk te maken dat zij ten tijde van het sluiten van de huwelijkse voorwaarden van een onjuiste voorstelling van zaken is uitgegaan en/of dat haar wil niet was gericht op het aangaan van huwelijkse voorwaarden waarin geen verrekenbeding was opgenomen. Het hof oordeelt dat de vrouw daarin niet is geslaagd. Daartoe overweegt het hof het volgende.

Het hof is van oordeel dat, indien de man de vrouw niet van het schrappen van het verrekenbeding in de huwelijkse voorwaarden op de hoogte heeft gesteld, daaraan niet de conclusie kan worden verbonden dat de vrouw ten tijde van het ondertekenen van de definitieve akte niet bekend was met de omstandigheid dat daarin niet langer een verrekenbeding was opgenomen. De akte is immers ten overstaan van een notaris verleden en het is in dat kader de taak en rol van de notaris om partijen over de aard en inhoud van de in een akte op te nemen overeenkomst voor te lichten. Het hof acht daarom, anders dan de

vrouw, niet aannemelijk dat de notaris – die in de waarschuwingsbrief had geschreven dat hij er, zonder tegenbericht, van uitging dat partijen met de wijzigingen akkoord waren – in de omstandigheid dat geen tegenbericht was ontvangen aanleiding zou hebben gevonden om de definitieve inhoud van de voorwaarden niet te bespreken. De taak van een notaris in aanmerking nemend ligt het meer voor de hand dat hij zou hebben gevraagd of partijen de brief hadden ontvangen en of zij instemden met de daarin verwoorde aanpassing van de (concept) huwelijkse voorwaarden. Uit de stelling van de vrouw dat de bijeenkomst bij de notaris maar enige minuten heeft geduurd, volgt evenmin dat de definitieve inhoud van de huwelijkse voorwaarden niet aan de orde is gekomen. Het hof is daarom, met de rechtbank, van oordeel dat de vrouw onvoldoende heeft onderbouwd dat zij ten tijde van het ondertekenen van de akte een onjuiste voorstelling had van de inhoud van de daarin opgenomen huwelijkse voorwaarden en dat haar wil en bedoeling anders was dan die inhoud. Er is dan ook niet gebleken van een wilsgebrek of wilsontbreken aan de zijde van de vrouw dat rechtvaardigt dat de huwelijkse voorwaarden geheel of ten dele buiten toepassing worden gelaten.

Ook het verzoek van de vrouw tot vergoeding van de door haar onbetaald verrichte werkzaamheden ten behoeve van de maatschap waarin de man met zijn ouders maten zijn, wijst het hof af.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 22-03-2018

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2018:2834

Zaaknummer: 200.200.917/01 en 200.200.918/01

RECHTSPRAAK

Berusten in echtscheidingsbeschikking. Kan de man dan nog wel in hoger beroep komen van de partneralimentatie? Ja, dat kan, zo oordeelt het hof.

De vrouw stelt in hoger beroep dat de man niet-ontvankelijk is in het principaal hoger beroep ten aanzien van de partneralimentatie, omdat hij door middel van een ondertekende akte van berusting heeft berust in de echtscheidingsbeschikking.

Het hof overweegt dat op grond van het bepaalde in artikel 358 lid 1 Rv tegen eindbeschikkingen in zaken als bedoeld in artikel 261 Rv hoger beroep openstaat, behoudens berusting. Artikel 334 Rv bepaalt dat elke partij die heeft berust in een vonnis, niet meer ontvankelijk kan zijn om daarvan in hoger beroep te komen. Daarbij geldt dat van berusting slechts sprake kan zijn ingeval de in het ongelijk gestelde partij (in dit geval de man) na de uitspraak jegens de wederpartij (in dit geval de vrouw) een houding heeft aangenomen waaruit in het licht van de omstandigheden van het geval ondubbelzinnig blijkt dat hij zich bij de uitspraak neerlegt. De eis van ondubbelzinnigheid brengt mee dat de rechter zich terughoudend moet opstellen bij het aannemen van de berusting in verband met de ingrijpende gevolgen die daaraan verbonden zijn. Er mag geen twijfel bestaan dat de bedoeling heeft bestaan dat berust wordt in de uitspraak. De enkele voldoening aan een uitspraak levert geen berusting op, ook niet als dit vrijwillig, zonder voorbehoud of onverplicht gebeurt (HR 8 februari 1991, ECLI:NL:HR:1991:ZC0146, NJ 1992/98).

Het hof oordeelt dat tegenover de betwisting door de man niet is komen vast te staan dat ondubbelzinnig is gebleken dat de man zich neerlegt bij de uitspraak. In de kop van de akte van berusting, is vermeld: 'akte van berusting tevens verzoek tot inschrijving van de echtscheiding'. In die akte is uitdrukkelijk vermeld dat de man heeft kennisgenomen van de bestreden beschikking 'bij welke beschikking de echtscheiding is uitgesproken'. Uit de akte van berusting blijkt dat de man berust in de echtscheiding; daaruit blijkt niet dat de man ondubbelzinnig heeft berust in de in die beschikking genomen beslissingen betreffende de nevenvoorzieningen, waaronder de vaststelling van de partneralimentatie. De man kan aldus het hof worden ontvangen in zijn verzoek in hoger beroep.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 27-02-2018

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2018:1934

Zaaknummer: 200.219.900/01

RECHTSPRAAK

De moeder verzoekt om wijziging van de onderling overeengekomen kinderalimentatie, onder andere op grond van gewijzigde omstandigheden, te weten de beantwoording van prejudiciële vragen door de Hoge Raad over het kindgebonden budget. De beantwoording van de vragen door de Hoge Raad is op zichzelf geen gewijzigde omstandigheid. Wel is de overeengekomen kinderalimentatie aangegaan met grove miskenning van de wettelijke maatstaven.

De moeder verzoekt in hoger beroep om wijziging van de onderling overeengekomen kinderalimentatie. Zij voert aan dat de rechtbank ten onrechte de uitspraak van de Hoge Raad van 9 oktober 2015 (ECLI:NL:HR:2015:3011) niet heeft aangemerkt als een wijzigingsgrond zoals bedoeld in artikel 1:401 lid 1 (wijziging van omstandigheden) respectievelijk lid 5 BW (groeve miskenning van de wettelijke maatstaven). Zij stelt dat er geen bijkomende gewijzigde omstandigheden hoeven te zijn en dat enkel de uitspraak van de Hoge Raad voldoende is om de overeengekomen kinderalimentatie te wijzigen op grond van lid 1 van voornoemd artikel. Tevens stelt zij dat partijen bij het sluiten van de overeenkomst zijn uitgegaan van de toen geldende wettelijke maatstaven, maar bleken die nadien onjuist, hetgeen een wijziging oplevert op grond van lid 5 van voorgaand artikel.

Het hof overweegt dat voor wijziging van hetgeen betreffende de onderhoudsverplichting door de rechter is vastgesteld of door partijen is overeengekomen, een wijziging van de omstandigheden is vereist zoals die door de rechter ten tijde van diens beslissing zijn vastgesteld respectievelijk van de omstandigheden waarbij partijen bij het sluiten van de overeenkomst zijn uitgegaan. Er moet zich derhalve nadien een wijziging van omstandigheden hebben voorgedaan, die meebrengt dat die uitspraak of overeenkomst niet meer aan de wettelijke maatstaven voldoet (HR 5 november 1999, ECLI:NL:HR:1999:AA3361, NJ 2000/22). Naar het oordeel van het hof kan de beantwoording van de prejudiciële vragen door de Hoge Raad niet worden beschouwd als een wijziging van omstandigheden als bedoeld in artikel 1:401 lid 1 BW. Op grond van dit artikellid moet het immers om een wijziging van de omstandigheden van feitelijke aard gaan. Nu door de vrouw geen andere grond is aangevoerd

voor wijziging op grond van artikel 1:401 lid 1 BW is het hof met de rechtbank van oordeel dat alleen de uitspraak van de Hoge Raad van 9 oktober 2015 onvoldoende is om te komen tot een wijziging van de kinderalimentatie op grond van artikel 1:401 lid 1 BW.

Het hof is van oordeel dat er wel sprake is van een wijziging op grond van lid 5 van voornoemd artikel. Met de beslissing van de Hoge Raad van 9 oktober 2015 heeft de Hoge Raad een nadere invulling gegeven aan de wettelijke maatstaven 'behoefte' en 'draagkracht', waarvan moet worden uitgegaan dat deze uitleg van de maatstaven ook heeft te gelden vóór 9 oktober 2015. Het hof heeft vervolgens de vraag of sprake is van een wanverhouding tussen de onderhoudsbijdrage waartoe de rechter, met inachtneming van de uitspraak van de Hoge Raad van 9 oktober 2015 had beslist, en die welke partijen zijn overeengekomen, bevestigend beantwoord en aldus de overeengekomen kinderalimentatie op grond van lid 5 van artikel 1:401 BW gewijzigd, nu deze destijds is aangegaan op grond van grove miskenning van de wettelijke maatstaven.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 25-01-2018

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2018:826

Zaaknummer: 200.217.203

RECHTSPRAAK

Machtiging gesloten jeugdhulp ter zake twee minderjarigen jonger dan twaalf jaar. Namens minderjarigen wordt in hoger beroep gegaan. Hof kan niet vaststellen of zij in staat zijn tot een redelijke waardering van hun belangen in dezen. Hof verklaart de minderjarigen niet-ontvankelijk.

Namens twee minderjarigen wordt door hun advocaat in hoger beroep gekomen van een beschikking waarbij de machtiging tot gesloten jeugdhulp op verzoek van de gecertificeerde instelling (GI) is verlengd.

Het hof overweegt dat in artikel 6.1.1 Jeugdwet (Jw) het volgende is bepaald:

- 1) Dit hoofdstuk is van toepassing op minderjarigen, alsmede op jeugdigen die achttien jaar zijn en ten aanzien van wie op het tijdstip waarop zij achttien werden, een machtiging op grond van dit hoofdstuk gold. Laatstbedoelde jeugdigen worden voor de toepassing van dit hoofdstuk, onverminderd artikel 233 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek, als minderjarigen beschouwd.
- 2) In zaken betrekking hebbende op de toepassing van dit hoofdstuk is een minderjarige die de leeftijd van twaalf jaar heeft bereikt, bekwaam in en buiten rechte op te treden. Hetzelfde geldt indien de minderjarige de leeftijd van twaalf jaar nog niet heeft bereikt, maar in staat kan worden geacht tot een redelijke waardering van zijn belangen ter zake.

Om te kunnen bepalen of de twee minderjarigen ontvankelijk zijn in hun verzoek in hoger beroep, dient het hof vast te stellen of zij tot een redelijke waardering van hun belangen in deze zaak in staat zijn. De advocaat van de minderjarigen heeft in zijn begeleidend schrijven bij het appelschrift aangegeven dat de jonge kinderen in hoger beroep niet opnieuw hoeven te worden gehoord. Ter mondelinge behandeling heeft de advocaat nogmaals expliciet verklaard dat het niet wenselijk is dat de minderjarigen worden gehoord. Het hof kan dus niet op basis van het horen van de kinderen een beslissing nemen over hun ontvankelijkheid in hoger beroep. Ook anderszins beschikt het hof over onvoldoende informatie om te kunnen beoordelen of de minderjarigen in staat zijn tot een redelijke waardering van hun belangen.

De advocaat heeft verklaard dat hij geen contact heeft met de kinderen en niet weet waar ze zijn. Desgevraagd heeft hij aangegeven dat hij het (instellen van) hoger beroep niet met de minderjarigen heeft besproken. Gelet op vorenstaande is het hof van oordeel dat de advocaat onvoldoende heeft aangetoond dat de minderjarigen in staat zijn tot een redelijke waardering van hun belangen. Gelet hierop heeft het hof de minderjarigen niet-ontvankelijk verklaard in hun verzoek, nu niet kan worden vastgesteld of aan het criterium van artikel 6.1.1 lid 2 Jw is voldaan.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 26-10-2017

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2017:9275

Zaaknummer: 200.217.773